

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveydensuojelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtävälästä

SOSTE on maakuntauudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistusta koskevassa lausunnossaan kannattanut sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuun siirtämistä maakunnille, koska sen odotetaan vähentävän palveluiden kuntakohtaista kirjavuutta ja kuntalaisten välistä epätasa-arvoa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että terveydensuojelulain, tupakkalain ja lääkelain mukaiset kuntien tehtävät siirrettäisiin tuleville maakunnille. Tehtävät on edellä mainituin perustein hyvä keskittää nykyistä suurempiin yksikköihin. SOSTE katsoo, että Valtion lupa- ja valvontavirastolla tulee olla riittävät resurssit ohjata ja valvoa maakunnan terveydensuojelutehtävän toteuttamista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossakin kuntien tehtävä. Kunnille on turvattava riittävät resurssit hyvinvointia ja terveyttä edistävän työn tekemiseen, vaikka tehtäviä siirtyy maakunnille. Maakuntien tulee myös tarjota asiantuntija-apua ja tukea kuntia niiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävässä. Maakunnan ja sen alueelle kuuluvien kuntien yhteistyö terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä on toimittava käytännössä ja vuorovaikutuksen on oltava jatkuvaa. Tämä edellyttää pysyviä yhteistyörakenteita ja riittäviä henkilöstöresursseja hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön 1) maakuntiin ja 2) kuntiin sekä 3) niiden välille.

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Aluekehittämisviranomaisten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maastoliikennelain yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

SOSTE näkee hyvänä, että Valtion lupa- ja valvontavirasto hyödyntää alueellisten liikuntaneuvostojen asiantuntemusta ja esittää, että myös sosiaali- ja terveysjärjestöt osallistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Alueelliset romaniiasiain neuvottelukuntia ja romaniasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

SOSTE kannattaa viranomaispalveluiden asiakaslähtöisyyttä ja ns. yhden luukun periaatetta. Yhteispalvelupisteissä olisi oltava mukana kaikki oleelliset viranomaistoimijat ja palveluita voitaisiin täydentää myös järjestöjen ja yritysten kanssa tehtävin sopimuksin. Esimerkiksi työttömille suunnatut monialaiset palvelut olisi jatkossakin syytä tarjota keskitetysti samasta paikasta.

SOSTE katsoo, että tavoite saada jokaiseen maakuntaan yhtenäinen yhteispisteiden toimintamalli edistää asukkaiden tasa-arvoista kohtelua.

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretty rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

SOSTE pitää hyvänä, että viraston lähtökohtana ovat asiakaslähtöisyys sekä ongelmien ennaltaehkäisy. Digitaalisten palveluiden kohdalla pitää kiinnittää erityisen suurta huomiota palvelunohjaukseen.

Aluehallintovirastojen ja keskushallinnon päällekkäisyyksien purkaminen on järkevää. Viraston toimivallan valtakunnallisuus antaa paremmat valmiudet yhdenmukaiseen kohteluun.

SOSTE pitää kannatettavana, että perusoikeuksien toteutumista valvova valtion viranomainen toimii jatkossakin myös alueellisissa yksiköissä/toimipaikoissa. Maakunnilla tulee palveluiden järjestäjänä olemaan suuri omavalvontavastuu. Näin ollen on hyvä, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin, että virastolla on toimipaikka jokaisessa maakunnassa. Viraston tehtävänä on valvoa palveluiden järjestäjää, mikä edellyttää avointa tiedonvaihtoa maakunnan ja viraston välillä sekä jatkuvaa tiedonkeruuta.

SOSTE yhtyy hallituksen arvioon siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan tehtävä on erityisen vaativa juuri nyt, kun sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta uudistetaan laajamittaisesti monella tavalla. SOSTE pitää erityisen tärkeänä, ettei uudistuksen toimeenpano heikennä palveluiden saatavuutta tai vaaranna potilas- ja asiakasturvallisuutta. Muutosvaiheessa viraston ohjauksen ja valvonnan rooli keskeinen. SOSTE näkee, että kriittistä Valviran toimintojen siirtämisessä uuteen virastoon on se, miten Valviran erityistehtävät huomioidaan riittävästi ja tasapuolisesti isossa ja monen ministeriön ohjaamassa valvontakonsortiossa ja miten hyvin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta pystytään uudessa rakenteessa toteuttamaan.

SOSTE näkee, että kansalaisten ja sote- palvelujentuottajien kannalta valvonnan tulee olla oikeudenmukaista ja yhdenvertaista sekä vaikuttavaa. Vaikuttavuus saadaan aikaan mm. sosiaali- ja terveysalan osaamisella, kentän tuntemuksella ja tehokkaalla tiedonhallinnalla.

Suunnitelmaperusteisella valvonnalla resursseja voidaan kohdistaa sinne, missä riskit arvioidaan suurimmiksi.

SOSTE pitää huolestuttavana, että hallitus omassa esityksessään pitää viraston toiminnan käynnistämisen aikataulua haasteellisena. Toiminnan tulisi käynnistyä samanaikaisesti 1.1.2019 kun sosiaali- ja terveystalouden uudistus tulee voimaan. Kiire ei saa missään tilanteessa vaarantaa potilas- ja asiakasturvallisuutta eikä palveluiden laatua.

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

SOSTE pitää tärkeänä, että toimialojen, toimintayksikköjen ja toimintojen toimintaa järjestettäessä huolehditaan palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Erityisesti merkittävässä määrin alueellista toimintaa suorittavien toimialojen tulisi huolehtia siitä, että

toimialan palveluita on tasapuolisesti saatavilla ilman kohtuutonta vaikeutta ja että niitä on mahdollista saada ilman aiheutonta viivytystä.

SOSTE katsoo, että sosiaali- ja terveystieteiden substanssiosaamisen säilymisen kannalta useamman ministeriön yhteishallinto ja viraston toimialarakenne on hyvä. Toisaalta vaarana on edelleen siiloutuminen eli hallinnon jakautuminen toisistaan erillisiin politiikkalohkoihin. Näin ollen tavoite luoda viranomaisrakenne, joka tukee strategisen kokonaisnäkömyksen muodostamista, mahdollistaa poikkihallinnollisten tavoitteiden toimeenpanon sekä paremman hallinnon kokonaisuutta koskevan ennakkoinnin ja suunnittelun saattaa vaarantua.

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

SOSTE katsoo, että pääjohtajalle asetettu tehtävä vastata usealle ministeriölle ja johtaa virastoa poikkihallinnollisesti on erittäin haastava. Viraston johtaminen ”aidosti yhteiskuntaan vaikuttavana kokonaisuutena” vaatii täysin uudenlaista tapaa hahmottaa eri toimialojen välisiä yhteyksiä.

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

SOSTE pitää hyvänä, että sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavan toimialan toiminnan tukemiseksi asetetaan neuvottelukunta, jossa on edustettuna myös sosiaali- ja terveysalan järjestöt.

SOSTE pitää tärkeänä, että neuvottelukunnan tehtävänä olisi seurata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asemaa, oikeuksia ja erityistarpeita sosiaali- ja terveydenhuollossa ja se voisi tehdä sosiaali- ja terveysministeriölle tai virastolle ehdotuksia esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevien oikeusturvan ja sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden parantamiseksi.

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntauudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

Ehdotus nro 10, 45 § Valvonta ja siihen liittyvä ohjaus

SOSTE pitää erityisen tärkeänä, että tähän tehtävään turvataan tarvittavat resurssit Valtion lupa- ja valvontavirastossa.

Ehdotus nro 10, 30 § Palvelujen saatavuuden ja rahoituksen riittävyyden arviointi

SOSTE pitää hyvänä, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee vuosittain selvityksen palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta ja rahoituksen tason riittävyydestä myös maakunnittain.

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejaanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Ei

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

-

Anttila Kirsi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Ojanen Minttu
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry